

som den ny Regel vilde kunne blive af ret indgribende Betydning i Tilfælde af en senere Omordning af Statsbanedriften. Udvalget stiller derfor under Nr. 10 Forslag om at ombytte denne Bestemmelse med den efter Lov 12te April 1892 § 17 nugældende ogsaa paa alle andre Statsembeds- og Bestillingsmænd ifølge Lov 26de Marts 1870 § 12 anvendelige Regel, at alle Tvivls spørgsmål angaaende Bønningsforhold ikke kunne indbringes for Domstolene, medmindre andet maatte følge af særlig vedtagen Bestemmelse, navnlig Samtykke fra vedkommende Minister.

Den nugældende Regel efter Lov 12te April 1892 § 23 om, at det Personale, som ikke har kongelig Udnævnelse, ikke kan indbringe Spørgsmaalet om Pensionsret for Domstolene, kan Udvalget ikke finde det rigtigt at forandre, og stiller derfor Endringsforslaget under Nr. 11.

Medundertegnede *Reinhold Vandborg*, der slutter sig til alle de af Udvalget stillede Endringsforslag, kan paa flere Punkter ikke dele de i foranstaaende Betænkning anstillede Betragtninger over Statsbanedriften og dennes Resultater, hvilke sidst gennem opstillede Beregninger og Sammenligninger erklæres for „mindre tilfredsstillende“. I Betænkningen (Side 3, sidst i 1ste Stykke) siges endog, at i det sidste Femaar (det, hvori den nuværende Ordning har virket) har det virkelige Overskud af Statsbanedriften kun været i alt ca. 6,501,000 Kr., medens Statsbanernes Anlægsfum angives til 206,942,081 Kr. Disse tvende positive Tal betegne et Resultat, der unægtelig er „mindre tilfredsstillende“ thi de vise, at den i Statsbanerne anlagte Kapital i de sidstforløbne 5 Aar tilsammen er forrentet med omtrent 3 pCt., eller med andre Ord, at den pro anno indvundne Rente kun er ca. $\frac{3}{5}$ pCt. og saaledes stærkt nærmer sig Nullpunktet. „Udvalget har forgæves (hedder det straks derefter i Betænkningens næste Stykke) søgt at finde en fyldestgørende Forklaring af dette mindre tilfredsstillende Resultat“, men udtaler dog senere: „at Udvalget ved at undersøge de foreliggende Beretninger om Statsbanedriften af disse har modtaget det almindelige Indtryk, at Udgifterne ikke staa i passende

Forhold til Indtægterne“, og lidt længere nede paa samme Spalte „tror Udvalget sig besøjet til at udtale, at den Procent af Driftsindtægten paa Statsbanerne, Driftsudgifterne beløbe sig til, er uforholdsmæssig høj“. Fra disse og hermed sammenhængende Udtalelser i Betænkningen ser jeg mig nødsaget til at tage bestemt Afstand, og det saa meget mere som det forekommer mig indlysende, at den i Betænkningen (Side 3, sidst i 1ste Stykke) opstillede Beregning, maa bero paa en Misopfattelse af samtlige her i Betragtning kommende Forhold; thi medens denne Beregning, som ovenfor vist, reducerer den aarlige Forrentning af de i Statsbanerne anbragte Statsmidler til ca. $\frac{3}{5}$ pCt., siges der udtrykkelig lidt foran i selvsamme Stykke, at Statsregnskaberne vise, at Overskuddet af Statsbanerne i de sidst forløbne 5 Aar er i stadig Stigning, nemlig fra 1,87 pCt. i 1892—93 til 2,44 pCt. i 1896—97. To saa grundforskellige Forrentningsresultater — paa det ene Sted tæt op til $2\frac{1}{2}$ pCt., paa det andet paa Grænsen af $\frac{3}{5}$ pCt. — bliver det lidt vanskeligt at forlige, og det kan derfor heller næppe undre, at „Udvalget forgæves har søgt at finde en fyldestgørende Forklaring af det mindre tilfredsstillende Resultat“, som den sidst anstillede Beregningsmaade har ført til.

At en enkelt Privatbane i en frugtbar og stærkt befolket Egn med et Aar af vore betheligere Byer som Endepunkter har kunnet give endnu mere tilfredsstillende Forrentningsresultater, vil næppe være nedsettende for Statsbanedriften, allermindst naar man holder sig i Minde, at Statsbanedriften omfatter et stort Antal Baner, der give lidet eller intet Driftsoverskud, enkelte endog Underskud, en af Samfundshensyn fremkaldt Kalamitet og et Forhold, der ikke tynger en Privatbanedrift, der i denne som i mange andre Henseender virker under langt gunstigere Betingelser.

I Modsetning til det i Betænkningen udtalte finder jeg saaledes, at Statsbanedriftens Resultater i det forløbne Femaar have været i det store og hele ret tilfredsstillende, ikke mindst fordi Forrentningen af de i Statsbanerne anbragte store